

LICHT.

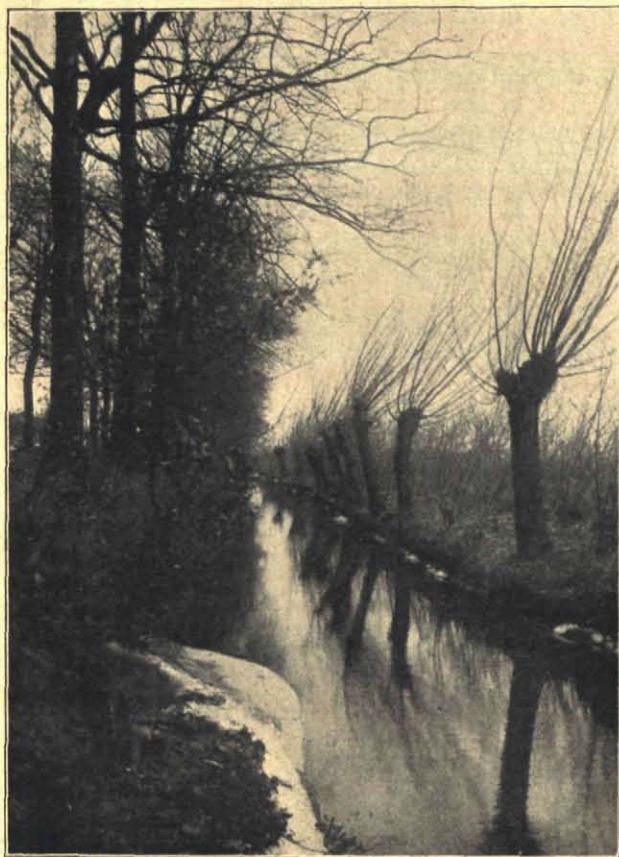

Wij verwonderen ons niet genoeg. De een kan uren in het heerlijkste landschap wandelen en als hij thuiskomt, heeft hij niets gezien, tenminste niets »bijzonders«. Een ander brengt van precies dezelfde wandeling een schat van waarnemingen mee, die hem tot nadenken en verdere waarnemingen en onderzoekingen brengen, soms dagen, weken lang. De eerste *kijkt*, de ander *merkt op*. Deze kent het geheim van alle groote waarnemers: *zich op het juiste oogenblik te verwonderen*. Deze verwondering over het nieuwe, ongeziene, brengt hen verder, zij trachten te verklaren, te begrijpen, zij willen komen tot het *ware*.

Hoe ik aan dit leekepreekje kom? Omdat ik me voor de zooveelste maal op oppervlakkig kijken betrapte. Dat kwam zoo. Een van mijn gewone wandelingen voert me langs de Lei, een echt Brabantsch beekje, vol heerlijk groene, meters lange golvende stengels van water-ranonkel, en oevers met aardige bochten, waarop elzen en berkjes welig tieren. 't Is heelemaal geen beek, om er langs te loopen mijmeren. Daarvoor zijn er altijd te veel dingen te zien; waterratten, die met elkaar stoeien, een mol, die komt drinken, in de herfst heele wouden van honingzwammen op de boomwortels, die vlak boven 't water liggen. Een enkele keer een

verdwaald waterhoentje, ja een paar maal mocht ik daar met stille verrukking een visschende ijsvogel bespieden. Een deel van het beekje loopt in de richting Oost—West langs een straatweg, aan de zuid-oever staan daar vrij zware beuken, op de noordelijke oever schuin overhellende knotwilgen. Daar was ik al wel twintig keer langs gewandeld, zonder dat de eenvoudige taal, die de wilgentakken spraken, tot me was doorgedrongen. Ge ziet, hoe sterk die zich naar rechts, dus naar 't Noorden buigen en maakt daaruit aanstonds de juiste gevolgtrekking. In de tijd van de grootste lengtegroei der takken staan de beuken aan de zuidzij al aardig in 't blad, benemen dan een goed deel van het krachtige zuiderlicht, zooveel zelfs, dat het verstrooide licht, dat van de noord-zijde invalt, sterker is en betere diensten bewijst voor de assimilatie in de bladeren. De bladeren plaatsen zich zooveel mogelijk loodrecht op de richting der invallende lichtstralen en de takken bevorderen dit streven, door in die richting mee te gaan.

Iedereen weet, dat kamerplanten voor het raam om dezelfde

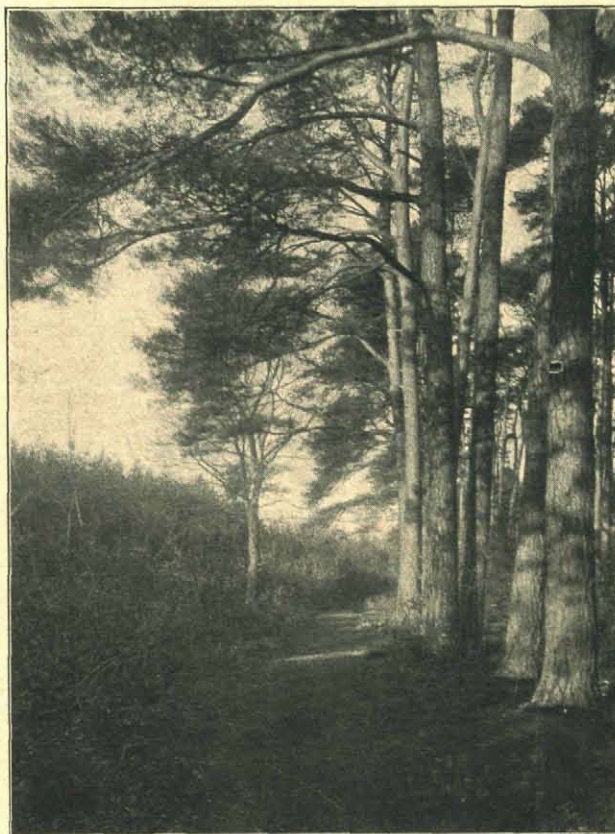
Knotwilgen aan de noordoever van een beek.

reden zulk een éézijdige groei vertoonen. Hetzelfde streven naar het beste licht is de oorzaak van de mooie »bladmozaïeken« onzer loofboomen. Ge begrijpt nu ook, waarom de boomen aan een boschrand' zich naar de vrije kant zooveel krachtiger en fraaier vertakken, dan aan de andere zijde en fig. 2. zal nu wel voor zichzelf spreken.

Nu zullen »geheide waarnemers«, die zich nooit op een oogenblik van gedachteloosheid betrapten, wel medelijdend glimlachen bij deze kinderachtige mededeelingen, maar voor hen is dit niet bestemd. Er zijn er, hoop ik, wel anderen, die met mij van meening zijn, dat elke poging, om beter te leeren waarnemen, aanmoediging verdient. Ik schaam me dan ook niet over deze bekentenis van eigen oppervlakkigheid. Men leert het meest van zijn fouten.

Breda.

B. E. BOUWMAN.

Boschrand.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Afwijkingen. — 1e. Samengroeide hazelnooten. Die hadden wij nog niet bij de collectie; van appels, peren, pruimen, sinaasappels, kersen, hebben wij al voorbeelden in *D. L. N.* opgenomen, de hazelnooten hierbij afgebeeld vullen de reeks aan met zoogenaamde droge vruchten. Het is aan de geplukte vrucht (zonder napje) moeilijk meer te zien wat de oorzaak van de dubbelvorming is, een splitsing tijdens de ontwikkeling van het vruchtbeginsel of een samengroeiing van twee ovaria.

2e. Veel zonderlinger lijkt mij de afwijking bij crocus, waarvan ge hier een afbeelding op natuurlijke grootte ziet, die ik zoo trouw mogelijk naar het levende voorwerp heb geteekend. Misschien komt het geval wel vaak voor in ons bollenland; maar ik had het nooit eerder gezien, en dat groote prachtige ding trok mij zoo aan door zijn schitterende witheid, dat ik het maar dadelijk heb geschetst.

H. de Gray

Het blijkt al bij oppervlakkige beschouwing, dat de witte vliesjes, de scheeden, schubben of onderste witte hulbladeren, welke links het onderstuk der beide crocusspruiten omvatten, rechts zijn uitgroeid, zoodat zij de heele spruit omsluiten en dat die schubben bovendien dik en vleezig waren geworden. Als oorzaak hiervan zoude een ziekte, of eieren of vraat van